

— Я го вижъ ти него! И чизмитѣ му, и дрехитѣ му — всичко на редъ и споредъ боѣ му! проговори дѣдо Генко, пакъ запита: Иване бре, та и такива ли малки дѣца почнаха да зиматъ за аскеръ? По насъ нѣма това. Не мирише на хубаво туй! Какво се слуша: да нѣма пакъ нѣкое муарабе?!.. Пази Боже! Въ сръбското муарабе ей-такива малки ги събраха по насъ и ги изпратиха. Какво оделия бѣше и тогава!.. Горкото, какъ ли отрайва на ученето и на пушката цѣль денъ?!.. Голѣмитѣ се плачатъ, ами малкитѣ? И то сега ще понесе пушка и ще улаши душманина!.. Охъ, охъ!.. А клетитѣ му баща и майка какъ сж го прѣжалили? То пѣкъ, — гледашъ я? — пери се, не иска да знае...

— Дѣдо, това не е войникъ! Санкимъ, войникъ е. ама служи въ музикантитѣ, тия дѣто свирятъ де. Тамъ и малки ги зематъ.

— Ами тогава майкитѣ и бацитѣ имъ, какъ ги пушатъ?

— Та тѣ сами ги пращатъ, па дори се и молятъ да ги прибератъ. Защо не? Тамъ имъ е много добрѣ. Хемъ и вредъ ходятъ — по свадби, балове, ... — гощаватъ ги, черпятъ ги, а нѣкога ги даряватъ съ нѣщо. И отъ наше село има едно таково музикантче. Ами ний? Въ войската — тегло безконечно, лобутъ безъ кантаръ и забравимъ това, което отъ дома знаемъ! Нѣкои отъ тия малки нѣматъ ни баща, ни майка.

8. Камбани изново се зачуха, сега вече по-отблизу. Дѣдо Генко ускори крачкитѣ.

Най-послѣ и двамата се довлѣкоха до черковата св. Никола.

Случайно Иванъ доведе дѣда Генка тукъ. Ако старецътъ знаеше, че отъ тази черкова има друга по-голѣма и по-хубава, той щѣше тамъ да иде. Пѣкъ по-отрано не прѣдупрѣди Ивана.

До вратията настигнаха свещеника-литурганъ — червендалестъ, шилкавъ, съ голѣмъ коремъ и запѣхтянъ. Дѣдо Генко се притече та му цѣлуна рѣка и зема благословия — както винаги правѣше въ село, кога сръбше или настигне свещеника. Двама размѣниха по нѣколко думи: отдѣ иде старецътъ и пр. Значи, служ-